

Υπόθεση C-323/08

Ovidio Rodríguez Mayor κ.λπ.

κατά

Herencia yacente de Rafael de las Heras Dávila κ.λπ.

(αίτηση του Tribunal Superior de Justicia de Madrid
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως — Προστασία των εργαζομένων —
Ομαδικές απολύσεις — Οδηγία 98/59/ΕΚ — Λύση συμβάσεων εργασίας
λόγω θανάτου του εργοδότη»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Mengozzi της 16ης Ιουλίου 2009 . . . I - 11624
Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 10ης Δεκεμβρίου 2009 . . . I - 11650

Περίληψη της αποφάσεως

- 1. Προδικαστικά ερωτήματα — Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου — Όρια
(Άρθρο 234 ΕΚ — Οδηγία 98/59 του Συμβουλίου, άρθρα 1 και 5)*
- 2. Κοινωνική πολιτική — Προσέγγιση των νομοθεσιών — Ομαδικές απολύσεις — Οδηγία
98/59 — Έννοια της ομαδικής απολύσεως
(Οδηγία 98/59 του Συμβουλίου, άρθρο 1 § 1, εδ. 1, στοιχείο α')*

3. Κοινωνική πολιτική — Προσέγγιση των νομοθεσιών — Ομαδικές απολύσεις — Οδηγία 98/59 — Πεδίο εφαρμογής
(Οδηγία 98/59 του Συμβουλίου)

1. Η οδηγία 98/59, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις, ορίζει, στο άρθρο 5, ότι δεν θίγει την ευχέρεια των κρατών μελών να εφαρμόζουν ή να εκδίδουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις περισσότερο ευνοϊκές για τους εργαζομένους ή να προωθούν ή να επιτρέπουν την εφαρμογή ευνοϊκότερων συμβατικών διατάξεων για τους εργαζομένους.

μορφα, ανεξαρτήτως των συνθηκών υπό τις οποίες γίνεται αναφορά στην έννοια ή στις ρυθμίσεις αυτές.

(βλ. σκέψεις 23, 27-28)

Εντούτοις, αφής στιγμής η βούληση του εθνικού νομοθέτη ήταν να περιλάβει στην κατά την ως άνω οδηγία οριζόμενη έννοια της ομαδικής απολύσεως περιπτώσεις μη εμπόπτουσες στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, όπως ορισμένες μορφές λύσεως της συμβάσεως εργασίας αριθμού εργαζομένων που είναι κατώτερος των προβλεπόμενων στο άρθρο 1 της οδηγίας 98/59 ορίων, εξαιρώντας ωστόσο από την έννοια αυτή περιπτώσεις λύσεως της συμβάσεως εργασίας ίδιου αριθμού εργαζομένων, ακόμη δε και του συνόλου του προσωπικού, λόγω θανάτου του εργοδότη, υφίσταται οπωσδήποτε κοινοτικό συμφέρον —προκειμένου να αποφεύγονται στο μέλλον ερμηνευτικές αποκλίσεις— η έννοια αυτή καθώς και οι προς αυτήν συναρτώμενες ρυθμίσεις του κοινοτικού δικαίου να ερμηνεύονται ομοιό-

2. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 98/59, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει εθνική νομοθετική ρύθμιση δυνάμει της οποίας η λύση των συμβάσεων εργασίας περισσότερων εργαζομένων, των οποίων εργοδότης είναι φυσικό πρόσωπο, λόγω θανάτου του προσώπου αυτού δεν αποτελεί ομαδική απόλυση.

Συγκεκριμένα, η έννοια της ομαδικής απολύσεως κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 98/59 προϋποθέτει την ύπαρξη εργοδότη ο οποίος έχει ήδη προβλέψει τις μελλοντικές απολύσεις και είναι σε θέση, αφενός, να διενεργήσει, προς τον σκοπό αυτόν, τις προβλεπόμενες στα άρθρα 2 και 3 της ως άνω οδηγίας πράξεις και, αφετέρου, να προβεί, ενδεχομένως, σε απολύσεις.

Εντούτοις, ο πρωταρχικός σκοπός της οδηγίας 98/59, δηλαδή η διεξαγωγή διαβουλεύσεων με τους εκπροσώπους των εργαζομένων και η ενημέρωση της αρμόδιας δημόσιας αρχής πριν την ομαδική απόλυση, δεν θα επιτυγχανόταν σε περίπτωση χαρακτηρισμού ως ομαδικής απολύσεως της λύσεως των συμβάσεων εργασίας του συνόλου του προσωπικού επιχειρήσεως, την εκμετάλλευση της οποίας έχει φυσικό πρόσωπο, λόγω παύσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας συνεπεία του θανάτου του εργοδότη, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό να διεξαχθούν διαβουλεύσεις ούτε να αποτραπούν ή να μειωθούν οι λύσεις των συμβάσεων εργασίας ούτε να αμβλυνθούν οι εξ αυτών απορρέουσες συνέπειες.

(βλ. σκέψεις 41, 44, 53, διατακτ. 1)

3. Η οδηγία 98/59, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις, δεν αποκλείει εθνική νομοθετική ρύθμιση

προβλέπουσα αποζημίωση η οποία διαφέρει αναλόγως του εάν οι εργαζόμενοι απώλεσαν τη θέση εργασίας τους λόγω θανάτου του εργοδότη ή συνεπεία ομαδικής απολύσεως.

Συγκεκριμένα, αφενός, η λύση συμβάσεων εργασίας λόγω θανάτου του φυσικού προσώπου που είναι εργοδότης δεν εμπίπτει στην έννοια της ομαδικής απολύσεως όπως αυτή χρησιμοποιείται στην οδηγία 98/59. Αφετέρου, η εν λόγω οδηγία δεν εναρμονίζει παρά μερικώς τους κανόνες προστασίας των εργαζομένων σε περίπτωση ομαδικών απολύσεων και δεν σκοπεύει στη θέσπιση μηχανισμού γενικής οικονομικής αποκαταστάσεως σε κοινωνικό επίπεδο σε περίπτωση απώλειας θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, το ζήτημα της εκτάσεως της αποζημιώσεως των εργαζομένων σε περίπτωση λύσεως της σχέσεως εργασίας αυτών δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

(βλ. σκέψεις 55-57, διατακτ. 2)